

Uunga Inuussutissarsiornermut aamma Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq

Assilinera uunga; Siumut

Matumuuna Siumut imm. 26-p siullermik suliarineqarnerani apeqqutaanut allak-
katigut akissutit nassiunneqarput. Tuniniaanissamik nittarsaassisarneq aamma
nalunaaqutsersuisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata allanngortinneqarnissaa
pillugu Inatsisartut Inatsisaat.

Siumut oqaaseqarnermini inatsimmut allannguutissatut siunnersuut nunatsinni
piviusumik atuutsinneqarsinnaanersoq pillugu ernumateqarnini ersarissarppaa. Ili-
simatitsiissutigissavara, Naalakkersuisut inatsimmut allannguutissamut atuisut
soqutigisaannik nukittorsaataasumik, siunertani malillugu atuutsinne-
qarsinnaasoq naatsorsuutigineqarmat.

Inatsimmut siunnersuutip suliffeqarfiit mikinerit akunnattumillu angis- suseqartunut sunniuteqarsinnaanera pillugu

Inatsimmut siunnersuut aningaasatigut allaffissornikkullu inuussutissarsi-
uteqartunut aaliangersimasunut kinguniperluutaasinnaavoq, ingammik atuisunut
atorniartarfiit meeqqanut aama inuusuttunullu nittarsaassinermut tunngasunik
suliffeqarfiutillit kinguniperluuteqarsinnaammata.

Suliffeqarfiit atuisunut atorniartarfiit maannamiit akitsuutimik erniamillu anner-
tussusaat tamanut attaqaqatigiiffinni atuisunut atorniartitsinissamut neqeroorute-
qartitsinissamut nittarsaasseqqusaannginnerit qanoq isumaqarnersut misissort-
alissavaat. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup ili-
simatitsiissutigaa, maannakkut nunatsinni aningaasariviit marluk, Grønlands-
Banken aamma Bankivik, kisimik kalaallit atuisunut atorniartarfittut ingerlasut.
Assersuutigalugu Danmarkimi atuisunut atorniartarfittut suliffeqarfiit ajornan-
ngitsumik Kalaallit Nunaannut tuniniaanissamik nittarsaassisinnaapput.

Aningaasariviilli pineqartut aningaasaqarnermut inatsimmut immikkuullaris-
sumik misissueqqaarnissaat pisariaqartinneqartareermat, allaffissornerannut al-
lannguutigineqartoq malunnaateqarnaviannigilaq.

Matuma saniatigut siunnersuut suliffeqarfinnut tuniniaanissamik nittarsaassisar-
nerit kisimi, ilaannakortumik imaluunniit tamakkiisumik, meeqqanut inu-
usuttunullu sammineqartunut sunniuteqassaaq. Meeqqanut inuusuttunullu saaf-
figinnittarnerit immikkut akisussaaffittaqartarput, suliffeqarfiillu tamarmik

07-05-2026
Sagsnr. 2025 - 23390

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

qanorluunniit angitigigaluarunik, taamasiussagunik akisussaaffilimmik nittarsaassisussaallutik.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup ilisimatitsiisutigaa, suliffeqarfiit meeqqanut inuusuttunullu ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit tuniniaanissamut nittarsaasisartut qanoq amerlatiginersut ilisimanagu. Aammali assersuutigalugu pisiniarfiit meeqqat pinnguaannik tuniniaasartut pineqarsinnaapput.

Aamma assersuutigalugu inuit attaveqatigiittarfiini sunniiniartartut pineqarsinnaapput, aqutsisoqarfiulli sunniiniartartut qanoq amerlatiginersut ilisimasaqarfiginngilaa.

Pineqartut saniatigut pisussaaffigineqalertussatuaasoq ataasiuvoq, toqqoqqasumik tuniniaanissamut nittarsaassisarnermi maleruagassat sukaterneqarnissai. Suliaqarnermi suliffeqarfinnut sunniiniartartunik tuniniaanissamut nittarsaassisussanik atuisartunut pingaarnertut attuumassuteqarpoq.

Suliffeqarfiit mikinerit akunnattullu amerlanerit ulluinnarni pisussaaffinnik nutaanik suliaqartalissanngillat.

Allanguutit kisimi meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittumik imaluunniit sunniiniartartut atorlugit atuisunut atorniartitsinermut nittarsaasisartunik neqerooruteqartitsartunut suliffeqarfinnut tunngassuteqarpoq.

Inatsimmut siunnersuut avataaniit suliffeqarfinnut nunatsinniittunut aamma atuutsinneqassaaq.

Nakkutilliineq aamma atuutsilerneq pillugit

Tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu inatsimmi § 24-mi malitsigineqarpoq, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Inatsisaata atuutsinneqarneranut nakkutilliisuussasoq.

Nakkutilliineq aqutsisoqarfiup aningaasaqarnerata sinaakkutaa qaangissanngilaa. Naalakkersuisunit nalilerneqarpoq, aqutsisoqarfiup inatsit malinneqarnersoq pillugu nakkutilliinissaanut isumalluutit piginnaasallu naammattut.

Nalilerneqarpoq, siunnersuut aqutsisoqarfimmi Atuisunut tunngasunik suliaqartunut allanguuteqartitsilaassasoq. Piffissap ilaa inatsimmi maleruagassaareersunit nakkutilliinerit maleruagassanut nutaanut nakkutilliinertut ingerlanneqartalissapput.

Nakkutilliineq ilaatigut pisiniarfinni, nittartagai aqqutigalugit, nakkutilliinerusapput, kiisalu innuttaasunit suliffeqarfinniillu siunnersuutit tiguneqartut nakkutilliinermi aallaavigineqartassallutik.

Tuniniaanissamik nittarsaassisarneq aamma nalunaaqutsersuisarneq pillugu Inatsimmi atuuttumi takuneqarsinnaareerpoq, eqqartuussiviup iliuitsinik inatsimmi maleruagassanik unioqqutitsisoq iliuseqarnissaanik inerteqquteqarfigisinnaagaa. (§ 38)

Maleruagassanik assigiinngitsunik unioqqutitsinerit inatsimmi akiligassiinermik inernejartinneqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni inatsit atortinneqarfia aamma nunani allani digitaalikut atuutsinneqarfianut tunngatillugit.

Kalaallit Nunaat nunarsuaq tamakkerlugu inatsisitigut internettikkut tuniniaanissamut nittarsaassisarneq tamakkerlugu atuutsitaqanngilaq.

Tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu inatsit kisimi Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit nunaannut immikkut sammitinneqartunut inuussutisarsartortunut atuutsinneqarpoq.

Suliffeqarfinnut, Kalaallit Nunaannut immikkut sammisumik tuniniaanissamut nittarsaassisartunut, nunani allaneersunut inatsit naapertorlugu nakkutilliinissamut atuutsitsinissamullu periarfissat killeqassapput.

Kalaallit atuisut nunani allaneersunut nittartakkanut, Kalaallit Nunaannut immikkut sammitinneqanngitsunut, pisiniartartuugaanni, nittartakkat pisiniarfigineqartut tuniniaanissamut nittarsaassisarneranni inatsisit kisimik nunani allaneersut atuutsinneqartarput.

Tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu inatsit nunami allameersoq suliffeqarfinnut, kalaallit suliffeqarfiutaannut tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu inatsisaannut sanilliullugu sakkukinnerunngilaq, tassani assersuutigalugu EU-mi atuisunut illersuineq annertoorujussuummat.

Aamma immikkoortoqarfiit ilaasa killormuanik nalaataqarfigaat; Naalakkersuisulli nunarsuaq tamakkerlugu ataatsimut ataaniittortamit kalaallit inatsimmut siunnersuutaannut naapertuutissasoq isumaqanngillat, tassani inatsiserisatta naleqartitagut tarrarsorfigisartussaammagit.

Naalakkersuisunit nalilerneqarpoq, nunatsinni atuisunik illersuisarneq qaffasinnerusariaqartoq, taamaasilluni innuttaasut toqqissisimasumik nunatsinni niuertarfinni nittartakkanilu niuerniartarsinnaassammata.

§ 9 b-mi "Aningaasatigut tapersiineq" pillugu taaguutip isumaanut tungatillugu

Siunnersuummi § 9 b, imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq, atuisunut atorniartitsinissamut neqerooruteqartitsinerit aamma pinnguaatinut aningaasanoorutit pillugit

tuniniaanissamut nittarsaassisarnermik § 9 b, imm. 1-imi inerteqquteqarneq atornartitsisup timersoqatigiiffinnut peqatigiiffinnullu nalinginnaasunut aamma aningaasateqarfinnut aningaasanik tapersiinerannut tuniniaanissamut nittarsaassisarnermi piumasagaatit atuutsinneqassanngillat.

Tuniniaanissamut nittarsaassineq aningaasanik tapersiinnikkut aningaasaliiffiqneqartoq, atornartitsisup timersoqatigiiffiullu, peqatigiiffiup imaluunniit aningaasaateqarfiup akornanni aningaasaliinissamut isumaqatigiissutaareersumut atatillugu pineqartoq pillugu tuniniaanissamut nittarsaassinertut paasineqassaaq. Assersuutigalugu aningaasaateqarfik timersoqatigiiffillu akornanni.

Aningaasanik tapersiinnermut isumaqatigiissut ima paasineqassaaq, aningaasaateqarfiup imaluunniit alla ikiorsiissut pillugu atornartitsinissamut neqerooruteqartitsisoq timersoqatigiiffiup, peqatigiiffiup nalinginnaasup imaluunniit aningaasaateqarfiup sammisassaannut atatillugu atuisunut atornartitsisartutut suliffeqarfiup aqqa, ilisarnaataa, isikkua, suliai imaluunniit nioqqutai pillugit saqqumisitsinissamut allakkatigut toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik aningaasaliiffiqneqarnissamut isumaqatigiissuteqarneq.

Allakkatigut aningaasanik tapersiinissamut isumaqatigiissuteqarnissaaq piumasagaataavoq, taamaasilluni Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnernullu Aqutsisoqarfiup atuisunut atornartarfiit neqerooruteqartitsisoq tuniniaanissamut nittarsaassinermi isumaqatigiissuteqarsimasoq nakkutilliiffigisinnaassammagu.

Aningaasanik tapersiinnermut isumaqatigiissuteqarnermi, atuisunut atornartitsisartutut neqerooruteqartitsisut tuniniaanissamut nittarsaassisarneri nioqqutaalu tamarmik inerteqqummi ilaatinneqanngillat.

Assersuutigalugu timersorluni kiatinut aningaasaliinermi, aqqinik aningaasaliinermi, timersoqatigiiffinnut aningaasaliinermi, allagartarsuarni allaqqanissamut aningaasaliinermi, aningaasanik tapersiisut iigaannut assigisaannullu tuniniaanissamut nittarsaassineq tunngassuteqarsinnaavoq. Atornartitsinermi neqerooruteqartitsisoq assersuutigalugu pingguaatinik neqerooruteqartitsisoq nalingalugu kiateeqqami allasinnaavoq, tassani kiateeraq sumi takutinneqassanersoq apeqqutaatinneqarani.

Assinganik aningaasanik tapersiisut ussaassaarutaa peqatigiiffiit aningaasaateqarfiilluunniit aqqqissugaanni nipilersorfiusuni takuneqarsinnaasassaaq, aamma nipilersortut assersuutigalugu toqqaannartumik aallakaatinneqarpata.

§ 9 b, imm. 4 ilaatinneqanngitsoq aamma timersortarfinnik nutaanik sanaartorfiusunut aningaasanik tapersiinnermut imaluunniit timersornikkut aqqqissuusami unammisaqattaarnermi aningaasaliinernut ilaatinneqartassapput, tassani atornartitsisup timersoqatigiiffiullu, peqatigiiffiup nalinginnaasup imaluunniit

anigaasaateqarfiup akornanni anigaasaliinermut isumaqatigiissuteqartoqarsimappat.

Digitaalikkut attaveqaqatigiiffiit, assersuutigalugu nittartakkat inunnullu attaveqaqatigiiffiit, timersoqatigiiffiup, peqatigiiffiup nalinginnaasup imaluunniit anigaasaateqarfiup aqutai, ilaatinneqassanngillat.

§ 8-mi tuniniaanermi nittarsaassisarnermut aamma allagartaliinermut atavillugu oqaatsit atorineqartarneri pillugit

Siumut oqaaseqaammimi eqqaavaa, tuniniaanermi nittarsaassisarneq pillugu inatsimmi § 8 atuutsinneqartoq.

Tamanna Naalackersuisut Inatsisartunit isummerfigineqarnissaanut ingerlateqqippaa, tassani inatsisartut § 8-mi allaqqasut allanngortinneqassanersoq kissaaatigineqaraat isummerfigineqartussanngorlugu.

Naalackersuisut ilisimatitsiippat, oqaatsinik atuinnissamut aalajangersagaq 2015-imi tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu inatsit atuutsinneqalissanersoq pillugu politikikkut oqallinnermi annertusimasoq. Ataanilu itisiliineq atuarneqarsinnaavoq.

2015-imi oqallinneq pingaarnertut ussassaarutini oqaatsinik atuinermut tunngasuteqarpoq, tassani kalaallisut oqaatsitsinnik atuneq siuarsarneqarnissaa oqalligineqarmat, kiisalu killormuanik inuussutissarsiortut annertunerusumik anigaasartuuteqalinninnissaat allaffissornikkullu artukkernerunninnissaat, atuisunut akit qaffanneqarnerinik kinguneqarsinnaasoq oqalligineqarluni.

Kalaallisut tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu apeqquummik suliarinnineq Inuussutissarsiortumut Ataatsimiititaliap UPA/UKA 2015/91 isumaliutissiissutaani suliarineqarpoq.

Isumaliutissiissummi ilaatigut takuneqarsinnaavoq, Sulisitsisut Kattuffiata inuussutissarsiortut mikinerit anigaasaqarnerannut immikkut ernummataasoq, tassani tuniniaanissamut nittarsaassisarneq tamarmi kalaallisut ingerlanneqartalsappat.

Aammattaaq isumaliutissiissutip ilanngussaani takuneqarsinnaavoq, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti (Institut for Menneskerettigheder) tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu oqaaseqaateqarsimasoq. Oqqaseqaammi inuussutissarsiortut killiligaanani oqaaseqarsinnaanerannut apeqqutip suliarinera allaatigineqarpoq.

Inatsimmut atuutsineqalersumut taamani maleruagassatut inerneritinneqarpoq, kalaallit suliffeqarfiutaasa inuit attaveqaqatigiiffiini tuniniaanissamut nittarsaassisarnerat sapinngisamik kalaallisut suliarineqartassat.

Suliffeqarfiit tuniniaanissamut nittarsaassinermi kalaallisut oqaasii iluaqutaasumik sapinngisamik atorneqarnissaannut pisussaaffilerneqarput. Imaluunniit, tamanna pinngikkaluarlugu, malunnannngitsumik saniatigullu aningaasartuuteqannngitsumik kalaallisut atoriaannaaneraat eqqarsaatissiisummik tunineqarlutik.

“*Sapinngisamik*” ima paasineqassaaq, aalajangersakkamut oqaaseqaatit malillugit pisuni inuussutissarsiortup kalaallisut atuinissaanut annertuumik ajornartorsiuffiusuni. Ilaatigut aalajangersakkap inuussutissarsiortut saniatigut aningaasartuuteqartinniissaat (assersuutigalugu nutserisoqarnikkut) anguniarneqanngilaq, tamanna sullitamut akisunerulersitsissammat.

Aamma piomasaaqat tuniniaanissamut nittarsaasinermit atatillugu suliat pitsaasusaannik apparsaataanissaaq siunertarineqanngilaq (taamaakkaluarpat suliffeqarfik assersuutigalugu ussassaaruteqarnissaminut, imaluunniit nalinginnaasumik allagaqarnissaminut, killersorneqassammat).

Taamaattoqarneranik naliliinissaaq suliffeqarfiit ataasakkaat namminneq akissusaaffigissavaat, tak. Aalajangersakkamut oqaaseqaatit. Suliffeqarfik nammineq nalilersuissaaq, nammineq aningaasaqarnerminut atugarisaminullu, suleriutsiminut, maannakkut siunissamilu unammilleqatigiinnermut tunngasunik aamma niuerfimmi periusissiaminut ilisimaqarnerpaatut inissisimammat.

Suliffeqarfik apeqqummut isummersorsimappat, nammineq naliliinera taamaasiluni tunngavigineqassaaq. Ersarissumik tunngaviliisimannnginnermi imaluunniit piviusorsiunngitsumik naliliinerni, tuniniaanissamut nittarsaassineq pillugu iliuutsinik unioqutitsinertut aalajangersaaffigineqassaaq, tak. § 8, tak. § 1, imm. 1.

Paragraffi taamaattumik maannakkut isikkumini tamanut allakkatigut tuniniaanissamut nittarsaassinermi kalaallisut atuinissamut piomasaaqammik piussaaffeqanngilaq; killormuanilli kalaallisut allannissaaq ajornanngippat iluaqutaasinnaanera ersarissarneqarluni.

§ 8-ap allannngortinneqarnerani piomasaaqatinnngortinneqassaaq, tassani allakkatigut ussassaarutit, allagartaliinerit tuniniaanissamullu nittarsaassinerit tamanut attaveqatigiittarfinni kalaallisut allaqqanissaat piomasaaqaataalerpat, atuisunut, inussutissanut akit ilanngullugit, akit qaffasinnerulissapput, tassani pisiniarfiit nutserinermit allagartaliinermullu saniatigut aningaasartuuteqarlerlutik akit-suisariaqalissammata.

Allanguinerup pisiniarfiit mikinerit nutsigassanut allaffissornermilu auliassanut unammillernartitsilersinnaapput, taamaattumillu atuisunut akit qaffasinnerulerlutik.

Qulaani eqqaaneqareersutut Naalakkersuisut Inatsisartunut § 8-mi inuussutis-
sanik nalunaaqutsersuinermi allagartaliinermilu oqaatsit atorneqartut pillugit
oqaaseqaat allanngortinneqassanersoq pillugu isummiinissamut ingerlatitseqqiip-
put.

Tuluttut nerisassanik nalunaaqutsersuisarneq pillugu

Nerisassanik nalunaaqutsersuisarnissamut oqaatsit pillugit piumasaaqatinut
maleruagassat Nerisassanik nalunaaqutsersuisarneq pillugu Namminersorlutik
Oqartussat nalunaarutaat nr. 31, 17. aggusti 2020-meersumi (nittarsaassisarner-
mut inatsit) inissititerneqarnikuupput, tamannalu nittarsaassisarnermut inatsimmi
§ 16, imm. 1-imi tunngavilerneqarluni, Naalakkersuisunit allanngortinne-
qarsinnaalereerluni.

Nerisassanik nalunaaqutsersuisarneq kalaallisut qallunaatullu assinganik tuluttut
ilaatinneqassanersoq pillugu kissaateqartoqarpat, tuniniaanissamut nitaarsaas-
sisarneq pillugu inatsimmi allannguuteqarnissaq pisariaqanngilaq, tamanna
inatsimmi atuutsinneqartumi tunngaveqarluni, nalunaaqutsersuineq pillugu
nalunaarutinut oqaaseqaammi nutaami atuutsinneqalereersinnaammat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Múte B. Egede

Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanullu Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Råstoffer